

Téma Muzea cartoons - I. díl (str. 11)

2. 2. 2012

původní foto / *Veselé varšavské muzeum* * **Příležitost** / Česká a Slovenská *Novinářská Cena* už **podruhé!** * **Reportáže** / Z *Muzea Karykatury* ve Varšavě; Z *Muzea Káji Saudka* v Praze * **Bomba** / *Matuška* ve vánočním balení * **Aktuálně** / **Slaný humor v Polsku!** * **Dokumenty** / Rozhovor s *Milanem Lipovským*; Kreslíř *Václav Havel* * **Názor** / *Václav Šípoš* k "Novinářské ceně" * **Časopisy** / *New Yorker* - prosinec 2011 * **4x** / **Politická karikatura** ve světě * **Do archivu** / 1 - Vyčítalův *Kamenáč*; 2 - Králův *Renda a Jiří*; 3 - *Peňáz o Šourkovi* v LN; 4 - *Eryk* v *New Scorpionu* * **KdoKdeKdyCo** / *Knižní Slíva a Born*;

Bernard + Morávek; *Lichý*; *Hofman + Srna*; *Boháček, Vaněk*; *Starý* * **Komiks-News** / #221 * **Výsledky** / Chorvatsko * **Propozice** / Brazílie, Portugalsko, Německo, Kypr * **Kalendárium** * aj.

Týdeník České Unie Karikaturistů * X. ročník!

(Zprávy ČUK č. 458/9)

<http://www.ceska-karikatura.cz>

Číslo 2012 / 05/6

OBRÁZKY: ALBAIH; MAMALINGA; CARINO; REINOSO; ŠOUREK, JANOŠTÍK, WINTER, DROOKER, ZIEGLER, SHANAHAN, CHAST, DEANGELIS, HAVEL, MATUŠKA, ŠÍPOŠ, LIPOVSKÝ, SLÍVA, VYČÍTAL, VANĚK, SMITS, HOFMAN, SRNA, BOHÁČEK, LICHÝ AJ...

původní fotka / **ukazuje vstup do Muzea karikatury ve Varšavě** (čtete uvnitř)

Foto: GAGfoto

Malé velké Muzeum Karikatury *Eryka Lipińskiego* (na vlastní oči)

Má teprve třetího ředitele. A přitom už v samém centru staré Varšavy v ulici **Kozí** číslo 11 působí od r. 1983. *Eryk Lipiński* však nebyl jen Karikaturista s velkým "K", ale také schopný organizátor a také - nebojme se to říci - politik. Jinak by varšavské muzeum vzniknout nikdy nemohlo.

PRAŽSKÝMA OČIMA: Zkusme si teď porovnat nesrovnatelné. Synchronizovat čas - půlku 80. let a možné osoby - s tehdejší Prahou! Ten čas si ještě pamatujeme. Ale osoby? Náš Lipiński... Snad jen, kdyby počátkem perestrojky u nás působil karikaturista s politickým zakotvením *Adolfa Hoffmeistera* (a s uměleckou kvalitou třeba *Miroslava Lidáka*)... Oba ovšem v té době byli už po smrti. *Bešta s Pytlíkem* (plán na Hrad humoru a satiry na *Lipnici*, resp. pak na už skromnější resistenci *Montmartru* v pražské *Retezovce*) neměli ani potřebnou razanci, ani dostatečné krytí...

A zpět do Varšavy... Stejně tak obtížné jistě bylo počátkem 90. let takovou šikovnou budovu pro tento nekomerční účel udržet! Počátkem prosince jsme dorazili do Varšavy vyzbrojeni jen informacemi z doslechu (od polských autorů) a také z "dovidu" (z webu M. H). Nyní jsme tedy vcházeli s očekáváním do někdejšího domu, kde sídlila *Sniadalna* (oranžerie) paláce *Prymasowskiego*. Ovšem postaveného po válce, tak jako celé Staré město, do původní podoby. Nutno říci, že do budovy velmi příjemné neb útulné svými rozměry, ale velké co do obou výstavních sálů - většího v přízemí (**na obr. vlevo**) a menšího (nižšího) v suterénu.

Muzeum slouží výstavám a akcím...

V prvním patře vstupní části budovy pak sídlí "aparát" - mimo ředitele jsme tu zastihli dvě pilné dámy nad účetnictvím a další administrativou. Dole u vchodu jsme - alespoň při akci, kterou byla vernisáž, vedle portýra (šatnáře, "vyhazovače" aj.) viděli ještě pokladní. Současně též prodavačku publikací, které se tu v hojné míře nacházejí - vesměs jsou to plakáty zdejších výstav a různé starší i novější edice katalogů. Výběr je velmi slušný: od sešitů docela tenkých až po publikace takřka exkluzivní, vázané, reprezentační. Jak alba z velkých výročních výstav a přehledných historických bilancí polské karikaturistické scény, tak důkladné monografie jejích vrcholných autorů...

...sbírkové předměty sídlí o pár domů dál

Nahoře v ředitelně, kde jsme předali pár českých katalogů a publikací, jsme ovšem našli jen malou polici s knihami (díky za *Butenka!*). Sbírky muzea - to co by nás nejvíc zajímalo - jak originální prá-

ce, tak publikace jsou umístěny v jiné - byť nedaleké - budově. Za nimi do depozitáře se budeme muset vydat příště, až na to bude více času než při dvoudenní návštěvě, navíc prioritně konané k jinému účelu.

Muzeum nemá (patrně úmyslně) v tuto chvíli žádnou stálou expozici, využívá oba sály k aktuálním výstavám, jak vlastním, tak "dovezeným". Při naší návštěvě jsme si mohli projít výstavu politických vtípů k současné situaci v zemi od polských autorů (dole) a připomenout si výstavu mezinárodních vtípů na téma "Biblioteka" ze soutěže "Debiut" v Zielone Gore (v přízemí). Večer před tím, byla ještě "předkryta" mobilními panely s "lesními vtipy" z jiné polské soutěže, kde se udělovaly ceny vítězům (už jsme o ní psali)....

Co nového přinese nové vedení?

S jeho jménem (a výrazným profilem!) se sejdete všude. **Na desce i na plakátu k Erykům.** Po smrti zakladatele **Eryka Lipiňského** působil v roli ředitele až do loňského odchodu do výslužby **Wojciech M. Chmurzyński**, který nebyl profesí výtvarník, ale literární vědec a "psavec". A od září minulého roku je v čele Muzea opět karikaturista, řadou ocenění v zahraničí ověřený **Zygmunt Zaradkiewicz**. Umělec, jehož nástup vyvolal jednak radost mezi polskými autory (zase je to výtvarník!) jednak očekávání, co nového v činnosti instituce přinese, resp. co z původních Lipiňského plánů dokáže zrealizovat.

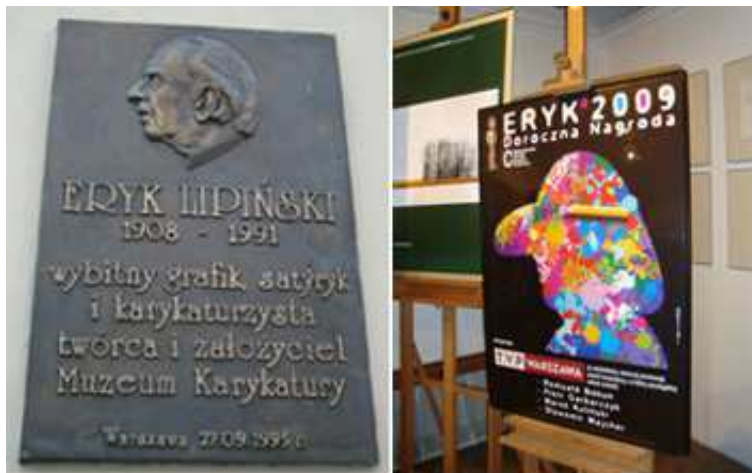
Je ovšem třeba si uvědomit, že doba se mezitím velmi změnila. Nejen v postavení karikatury v denním životě (a ve svobodné společnosti) ale také v oblasti technické, tedy komunikační. Dnešní ředitel by tedy měl určitě dbát na muzeální (archivační a dokumentační) činnosti v žánru cartoons, pokračovat ve výstavní a ediční činnosti, ale také musí pokročit v prezentaci muzea (karikatury a jejích autorů) do e-světa, který záběr rozšiřuje nebyvalou měrou...

Nevelká finanční dotace a nevelký počet osob, který má **Z. Z.** v Muzeu karykatury k dispozici ovšem nejsou zase tak malé, aby se mu - bude-li polská metropole mít stále zájem - nepodařilo uspokojit větší část skromných očekávání odborné veřejnosti. A muzeum dostat do většího povědomí u mladé generace. Co tedy už nyní je ve Varšavě nového?

Soutěží o vtip měsíce!

Výhradně **polským** karikaturistům je určena od Nového roku nová soutěž o kreslený vtip (rysunek) měsíce. Jde o celoroční soutěž, s níž přišlo **Muzeum karykatury im. Eryka Lipiňského** ve Varšavě a na své web-adrese přináší ve 14 bodech pravidla soutěže.

Pro zajímavost (a naši inspiraci!) z nich vybíráme, že: musí jít o práce dosud jinde neoceněné, že musí být zhotoveny tradičnímu výtvarnými technikami, ale poslány moderním způsobem - buď e-mailem anebo na e-nosiči běžnou poštou. A to vždy do 15. dne daného, tedy předcházejícího měsíce. A do 25. dne každého měsíce bude na portálu Muzea ohlášení výsledků. Solidní je finanční částka určená pro ceny: vždy 1x1000 polských zlotých pro vítěze a 2x 500 zlotých pro

další dva. K tomu tři diplomy - takže se každý měsíc dočká ocenění šest autorů. Jejich díla se pak stanou vlastnictvím muzea. Všechny šest prací postupuje do celoročního finále o **“Rysunek roku”**. A tak ještě přibudou finálové odměny (1. cena: 2000 zł., 2. cena: 1500 zł., a 3. cena 1000 polských zlotých. Počátkem roku 2013 se uskuteční ve varšavském sídle muzea výstava soutěžních prací a na její vernisáži budou autorům ceny předány...

PRAŽSKÝMA OČIMA: Pro nás v ČUKu z toho plyne jisté poučení. Nikoliv dobrovolná organizace autorů (v Polsku SPAK) ale instituce hlavního města (v Polsku varšavské Muzeum karykatury) se svým profesionálním zázemím (a rozpočtem) může pořádat takovou soutěž, pro niž má nejen personální zabezpečení a výstavní prostor, ale také ediční a promo kapacitu. Není jisté tajemstvím, že tak muzeum elegantním způsobem řeší aspoň zčásti nákup nových uměleckých prací do sbírky.

Spotkania z żartem

Právě při naší návštěvě hostilo 12. 12. 2011 Muzeum Karykatury posluchače *Staromiejskiego Uniwersytetu III. Wieku* (University třetího věku).

Přednáškou o o historii Muzea a jeho sbírkách z úst ředitele muzea *Zygmunta Zaradkiewicze* byly frekventantky nadšené. V rámci právě zde probíhajících výstav „Biblioteka” a „*Polityka i politycy*” bavily se dámy skvěle. A slíbily, že se určitě ještě vrátí. Akce byla první částí projektu určeného seniorům „*Spotkania z żartem*” (*Setkání s vtipem*). Ale nemělo by být částí poslední, takže se zájemcům z Varšavy a okolí nabízí stejné či obdobné přednášky i exkurze na adrese muzea...

PRAŽSKÝMA OČIMA: Konečně - nejen pro domácí Poláky a nejen pro seniory! Ale pro každý věk a také pro české karikaturisty a pro přátele karikatury a humorné grafiky platí pozvánka na osobní *Spotkanie z żartem* v polské metropoli. Přičtete k tomu ještě *Evropské mistrovství ve fotbale*, jehož důležitá utkání budou právě ve Varšavě. A samozřejmě k tomu pořádaná soutěž fotbalových vtipů, která vyvrcholí - právě v **Kozí ulici č. 11...!**

„*Serdecznie zapraszam,*”

Zygmunt Zaradkiewicz, dyrektor Muzeum Karykatury

(připravil **Ivan Hanousek**, foto: **GAGfoto**)

Muzea ve světě I. / USA - pokračování na str. 11

USA: Už třetí muzeum cartoons otevřeli v Pittsburgu

Andrey Feldshteyn píše na portálu *Cartoonblues*, že v americkém Pittsburgu otevřeli 14. ledna 2012 dveře Muzea karikatury, komiksu a animace „**Toon Seum**“. Stalo se v samém centru města. Po krátkém projevu karikaturisty místního deníku *Pittsburg Post Gazet* poprosil exprimátorku města, aby přestříhla pásku. Nové „*túnzeum*“ je třetím existujícím muzeem cartoons v USA (po New Yorku a San Francisku). Mimo to existují ještě velké sbírky karikatury v Knihovně kongresu ve Washingtonu, D.C. a také při Univerzitě státu Ohio. Už několik let nemůže najít řádné sídlo největší sbírka muzea karikatury „*Museum of Cartoon Art*“ se 160 000 originálními kresbami. Více na: <http://thetartan.org/2009/11/16/pillbox/toonseum> ...

...a další a další... Muzea kresleného humoru se šíří po světě... Čtete “Téma čísla” na str. 11! A “kompletní” seznam Muzeí v příštím e-GAGu

Ocitnete se v komixu!

Konečně jsem se dostal k tomu, navštívit muzeum **Káji Saudka**. Nechtěl jsem to uspěchat. Táta mi jako klukovi kupoval Mladý svět, s *Lips Tulianem* na zadní straně, pak jsem se dostal k sešitům *Speleologické společnosti*, pak se z trezoru vynořily filmy „*Kdo chce zabít Jesii?*“ a „*Čtyři vraždy stačí, drahoušku*“, objevila se *Muriel a andělé*... Takže jsem si řekl – „*Udělej si na to aspon 2 hodiny*“.

Zašel jsem na Národní třídu, a už zdaleka to nejde přehlédnout. Hudební klub **BATALION** poutá k sobě Saudkovými obrazy u vchodu, i poutačem. A v 1. patře je 5 černobílých, z venku nepřehlédnutelných oken.

Impozantní vstup

Vešel jsem dovnitř, a byl ohromen barovým pultem s dalšími prosvětlenými obrazy. Na stěnách další velkoplošná plátna – výřezy z komixů. Na baru jsem zaplatil vstupenku, 120 Kč, a byl odveden do 1. patra a vpuštěn do muzea. Není to muzeum v pravém slova smyslu, ale spíše stálá reprezentativní výstava.

Při vstupu, v úvodní místnosti, se ocitnete uprostřed **KOMIXU**. Na stěnách jsou v nadživotní velikosti vymalovány výjevy z komixu K. S. Volně přejdete do části věnované fotografiím Káji a jeho bratra Jana, když jim bylo mezi 20 až 30 lety. Také tam je velká nabídka reprodukcí plakátů (1 ks/180 Kč.). Pak už se dostáváme do hlavní místnosti.

Uvidíme okna, která jsme viděli zvenčí, ale hlavně... asi 50 komixových stran formátu A2, dále filmové plakáty A1 a větší, obrazy, nejstarší z roku 1951, kdy Kája začínal. Jsou tam křesílka, takže si člověk může sednout, přivřít oči, a představit si, že je uprostřed těch super-hrdinů, super-žen, a super-padouchů někde v hlubinách vesmíru nebo v podzemí starobylé Prahy. Člověk jenom žasne nad jeho kreslířskou virtuositou a pilností. Na některých obrazech často kreslil sám sebe, nebo spolu s bratrem. No prostě –

před každým obrazem bych byl schopný strávit čtvrt hodiny.

Suvenýry

Nakonec si můžete u východu koupit již zmíněný plakát nebo tričko za 500 Kč, nebo jako já, pohlednice za 20 Kč. Nějaká publikace o K. S. se bohužel nenabízí.

Sešel jsem zpět k baru a dal se do prohlížení 3 komixových panelů, cestou do nitra klubu. (Kdo nechce obětovat 120 Kč, může se spokojit i s touto mini-prohlídkou.) Dále v útrobách baru jsem našel na stěnách dalších 6 velikých výřezů z komixů a plakátů – působivé! To už si mě všiml mladý barman a dal se se mnou do řeči.

Nastoupil sem teprve nedávno, a teprve teď (!!!!!) objevil Káju Saudka. Řekl jsem mu něco o sobě, a o ČUKu, a za to dostal nápojový lístek s kresbami K. S (viz obr. níže!).

Ještě se tam vrátím, stojí to za to!

Více o hudebním-comixovém klubu Batalion najdete na www.batalion.cz. (Roman Jurkas)

Z výstavy Bernard + Morávek

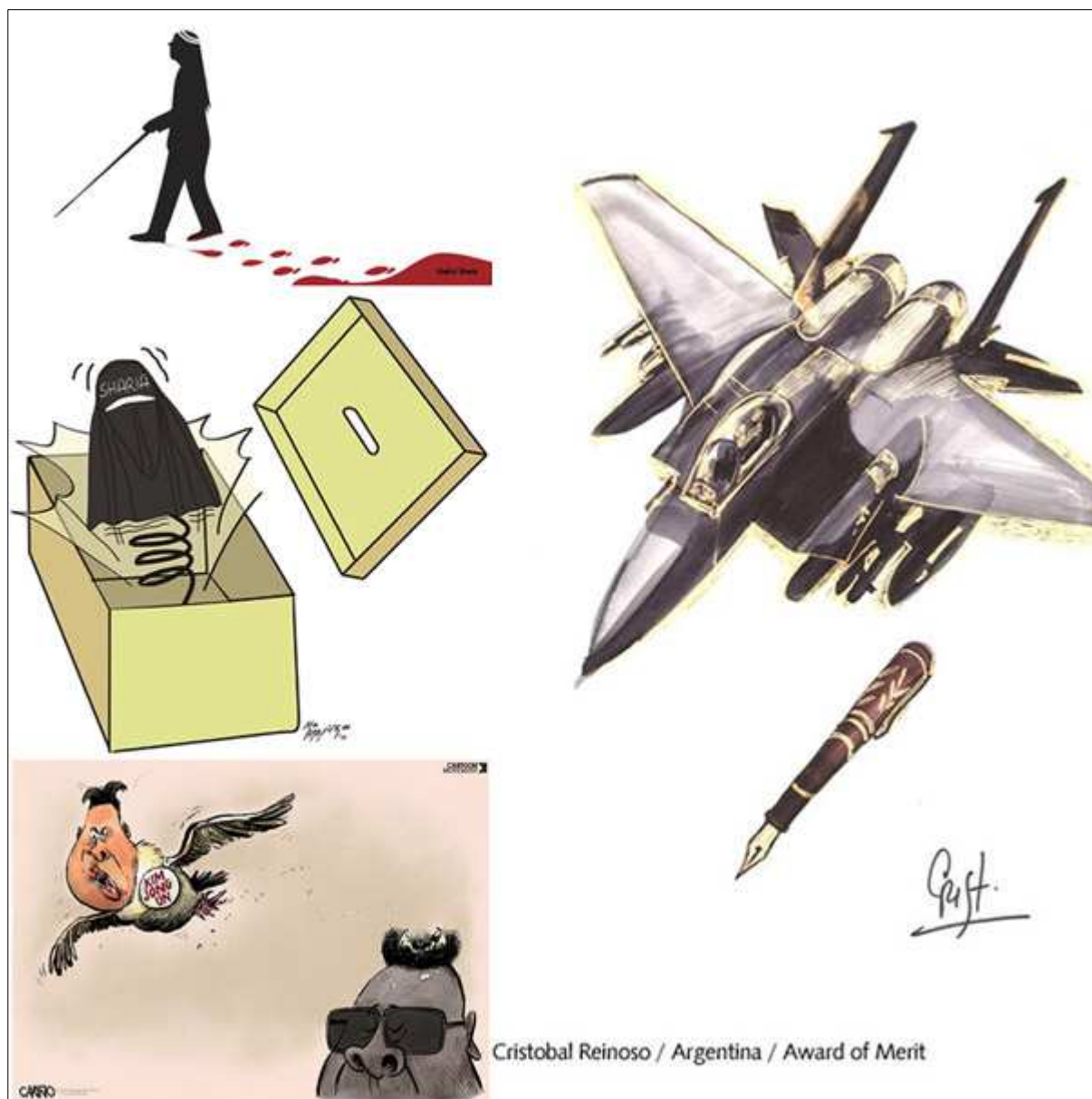
Výstavu „Humoru vsťříc“ v pražském **Domě národnostních menšin** dlouhodobě připravoval **Aleš Morávek** s **Margit Řehoříkovou**, publicistkou německých novin „**Landszeitung**“, které vycházejí v Česku. Z nejvýznamnějších hostů vernisáže uveďme zástupce Velvyslanectví Spolkové republiky Německo **Kaufmana**, prezidenta SN v ČR M. **Dzingela**, ředitele hostitelského DNM **Štědrone** a šéfredaktorku **Landeszeitung** A. Mostýn.

(A.M.)

Foto: **Jan Koutek**

4x / Politická karikatura aneb ve světě o světě

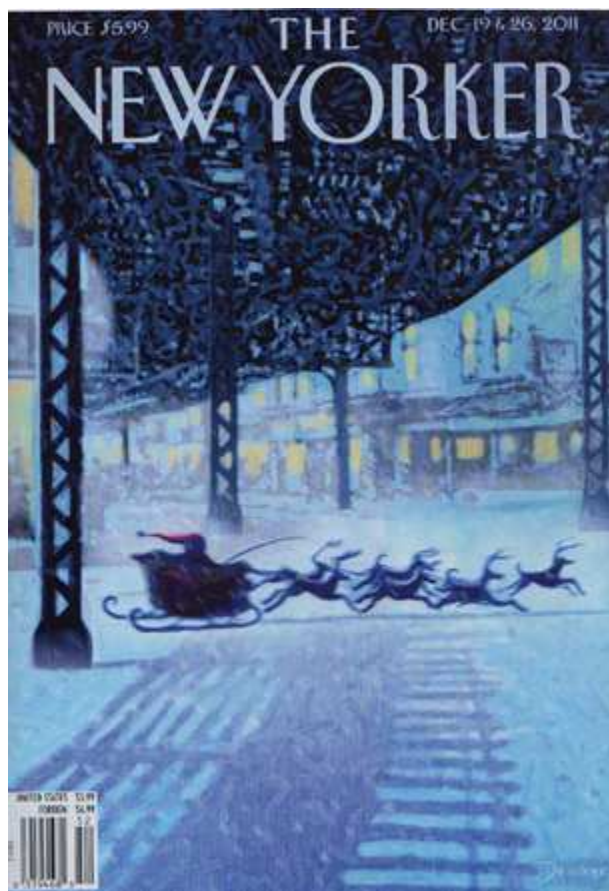
Vnitrostátní politika je sice hlavním chlebíčkem řady karikaturistů ve světě, ale málokdo za hranicemi jeho státu je tak informovaný, aby porozuměl humorné nadsázce a úžasným souvislostem odhalených autory těch kreseb.... Zvláště, když ani nepoznáme, kdo že to na těch obrázcích je vypodobněn. Za Obamou, Sarkozym či Merkelovou zeje - příznějme si to - velká díra v našich znalostech. Mnohem lépe jsou na tom karikaturisté, kteří se zabývají světovými událostmi (přesněji řečeno: lépe jsou na tom ti karikaturisté, kteří se mimo domácí politiky zabývají také světovými katastrofami, válkami či revolucemi). A kupodivu je takových kreslířů hodně právě v těch menších státech - má to docela logiku. Hrát si pořád jen na domácím písečku se těmito karikaturistům zřejmě zajídá.

Cristobal Reinoso / Argentina / Award of Merit

Do dnešní rubriky zvané “4x” jsme z internetu vybrali (jak jinak než čtyři) kresby od těchto autorů: **Khalil Albaih** nakreslil jak *Arabská liga* “monitoruje” situaci v **Sýrii**. Pod ním **Sofia Mamalinga** stručně charakterizuje vývoj v **Egyptě** (II. díl - Šarija). Vlevo dole **Don Carino** z USA portrétuje oba **korejské Kimy** a vpravo **Cristobal Reinoso** z Argentiny bombarduje nepřátele výbušnou zbraní - plnicími pery... (g)

O týdeníku *The New Yorker*, který, jak také jinak, vychází v největším městě Spojených států amerických, se v našem magazínu neobjevují články moc často. Ale není to tím, že bychom měli k němu averzi. Dokonce pravý opak je pravdou. Avšak...

Rozvláčný začátek...

V půlce šedesátých let (ach ano, minulého století) se v humoristických rubrikách novin a časopisů, hlavně pak v rubrice *Ze zahraničního humoru* v týdeníku *Dikobraz* a také občas na zadní straně *Mladého světa*, pod některými zdařilými vtipy objevoval v závorce název "*New Yorker*". Byly to samozřejmě vtipy zásadně nepolitické anebo spíš kritické. A bývaly to současně - pokud jde o vtipy - ty nejlepší. Vedle vtipů ze "spřátelených" zemí jako *Szpilky*, *Eulenspiegel*, *Ludas Matyi* či *Stršel* svítily tyto méně "komunální" a méně "satirické" fóry ze Západu jako halogeny! Vtipům z *Nebelspalteru* (Canzler, Chaval, Sigg, Moser, Jüsp, Barberis, Fehr, Haitzinger...) *Paris Matche* (Bosc, Sempé...) a *Punche* (Searle, Francois, Thelwell, Larry...) ovšem nejvíc konkurovaly zaoceánské příspěvky, počínaje kultovním Stein-

bergem, přes černého Addamse, Arna nebo Cobeana, až k Taylorovi, ke Gahanu Wilsonovi, Edu Korenovi a dalším mladším chlapíkům z *New Yorkeru*.

Byla to šťavnatá pastva pro nůžky! Obálky a desky se plnily výstřizky - a posléze se dostalo ke slovu i lepidlo. Vznikaly sešity, kam si fanoušek nalepoval vtipy od jednotlivých autorů: *Peynet*, *Mose*, *Ungerer*, *Folon*, *Loriot*, *Rauch*, *Topor*, *Siné*, *Effel*, *Mordillo*, *Francois*, *Mrožek*, *Lengren*, *Lipinski*, *Kobyliški*, *Tjunin*, *Büttner*, *Smis*,...

Další odbočka...

V roce 1968 se nakrátko stal ten zázrak a člověk si mohl konečně prolistovat celá čísla *Nebelspalteru*, *Pardonu*, a dokonce občas i zalistovat časopisem hloupým a zlým: *Hara-Kiri*. Těch pár čísel bylo dost ohmataných spoustou autorů, kteří se chtěli také "zúčastnit". *Nebelspaltery* (celé ročníky připravené do sběru) jsem pak měl možnost prolistovat (a vyplenit) v prostorném bytě studentské aktivistky *Christiny* v Bernu a brzy poté si je "předplatit" i v Praze - posílali mi je z redakce v *Rohrschachu* místo honoráře za přípravu několika dvoustran s vtipy českých karikaturistů do *Nebelspalteru* (*Jiránek*, *Holý*, *Barták*). Pak však hraniční závory (včetně poštovních) zaklaply zpátky a *Nebelspaltery* chodily čím dál méně častěji až zašly na úbytě. Do ČSSR ze Švýcarska dál výtisky několik let přicházely, ale (i s mou ledabyle odtrženou adresou) z nich měli radost jiní adresáti...

Ten delší úvod byl nutný, aby čtenář pochopil, jaké bylo mé rozčarování, když se mi dostal do rukou první *New Yorker*. To vůbec nebyl humoristický časopis! A nebyly v něm žádné dvoustrany anebo čtyřstrany plné kreslených vtipů...! Byl to literární, kulturní časopis, jenž byl občas, v přední části a pak zase v zadní části jaksi doplňkově zdooben černobílými vtipy.

Tak jako celý časopis, byly i ty vtipy opatřené anglickými (zatraceně!) texty. Jelikož to byly texty k vtipům, byly i pro slovníkem vyzbrojeného znalce humoru těžkým soupeřem. Nejen, že se týkaly situací, uměleckých děl, výrobků a služeb, nebo reklam, které byly pro Česko věcí neznámou, ale navíc používaly i slangové a odborné výrazy, které dávaly záhul i zku-

šeným anglistům... Málem každý třetí vtip byl tudíž nepřeložitelný, nesrozumitelný... no a - často i s překladem - nepoužitelný.

Konečně trochu k věci...

S ročníkem (dokonce snad úplným) New Yorkerů jsem pak žil dalších dvacet let a dodnes ho chovám v úctě a kompletní. Později jsem se občas dostal i k jednotlivým výtiskům a vedle celých ročníků "Neblika", které mi předával každým rokem Mirek Barták (autorské výtisky) stále na chalupě čekají na deponování v nějaké důvěryhodné instituci, která by je ovšem nezamkla, ale poskytovala k prohlížení. Všem. Jak nám, co jsme přes kreslení, tak těm, co jsou mocni číst recenze a povídky.

Také nad New Yorkerem se (finančně) smrákalo. Ale po převzetí do majetku voňavkářské (či módní?) firmy nedošlo na obavy o ztrátě původního ducha a koncepce. Ukazuje se, že v týdeníku se na první pohled lautr nic nezměnilo. V posledních letech mám možnost si některými čísly, co chodí Jiřímu Slívovi, opět zalistovat, a nacházím stále stejné rubriky na stejných místech i stále oněch necelých dvacet černobílých cartoons v každém čísle. A občas i obálku od karikaturisty - stále však místo obyčejného vtipu je titulní kresba či malba spíš dílo výtvarné než prvoplánově pointované.

(Aby to prostý Středoevropan lépe pochopil, použijme bližších příkladů; takže: na obálce je k vidění spíš nějaký ten americký *Gluszek* nebo *Bondarowicz* - než nějaký americký *Jiránek* nebo *Renčín*)

Sláva - už jsme tady...

N. Y. vycházel loni v už 87. ročníku (!). Posledním číslem, které máme v GAGu k dispozici, je předvánoční N. Y. z 19. - 26. prosince 2011 (5,99 USD) s vánočně laděnou obálkou podepsanou **Eric Drooker** s názvem "Apparition". Má přesně dvacet vtipů uvnitř. Viz ty dva vedle, samozřejmě oba "santovské" (nahore je autorem **Roz Chast**, dolní vtip je od **Jacka Zieglera**. Další tři v sešitu jsou v "soutěžní rubrice" (viz příští stránka!) a jeden od **Dannyho Shanahana**

jako součást inzerátu (viz také na příští straně!) obě tyto stránky jsou ukázkou, že v USA stále lze využívat potenciál autora cartoons pro inzerát a reklamní projekty vůbec. N. Y. se i nadále drží zvyku tisknout jen vtipy černobílé (plus ty lavírované, jak je v anglosasku zvykem) a barevné strany ponechávat inzerátům, resp. uměleckým dílům (včetně velkých fotografií).

Možná by stálo za to se více věnovat i jenotlivým autorům, ale zatím si netroufám je příliš hodnotit. Nová garnitura (jak jinak) mi připadá slabší než ty předchozí. Ale chce to si projít v klidu poslední roky a všimnout si přitom pořádně, kdo a jak vyčnívá či naopak předvádí vyrovnané (stylově i nápady) "výkony".

The image is a collage of three main parts. On the left is a cartoon advertisement for the 'AMERICAN HERITAGE dictionary' showing a group of people in a meeting. In the center is a section titled 'CARICATURE CAPTION CONTEST' with the following text: 'Each week, we provide a cartoon in need of a caption. You, the reader, submit captions; we choose three finalists, and you vote for your favorite. Caption submissions for this week's cartoon, by Joe DiPiro, must be received by Sunday, December 23rd. The finalists in the December 29th contest appear below. We will announce the winner, and the finalists in this week's contest, in the January 5th issue. The winner receives a signed print of the cartoon. Any resident of the U.S. or Canada (except Quebec) age eighteen or over can enter or vote. To do so, and to read the complete rules, visit www.hachart.com/captioncontest.' Below this is 'THE WINNING CAPTION' featuring a cartoon by Joe DiPiro of a man sitting on a couch next to a large hippo. The caption reads: 'When it's an elephant, we'll talk.' Attributed to: 'Aron Nollars, Oxford Park, IL.' To the right is 'THE FINALISTS' section listing three entries: 'Finally, at home with the glasses.' by Margot Williams, Ypsilanti, Mich.; 'I was just made fun of.' by Jeremy Fair, Los Angeles, Calif.; and 'Be careful about Cost-M!' by Louis Pappas, Washington, D.C.

Stálo by též za to zjistit, o jakou týdenní soutěž jde v závěru čísla. Jak vidno vpravo, zřejmě se v každém čísle hlasuje o obrázcích - asi prostřednictvím webu časopisu... objevují se pak tři finalisti. Že by šlo o alternativní texty čtenářů k obrázkům, což známe třeba z Eulenspiegelu? O tom snad jindy...

V příštím čísle více ukázek!

Příležitost k tomu dávají jak sebrané vtipy z historie New Yorku, jak je máme v redakci k dispozici, tak nejčerstvější přírůstek od Slívy - sbírku **250 cartoons z N. Y. 2011** na 140 stránkách - obsahuje vtipy od půl stovky nejlepších amerických cartoonistů - a už nyní můžeme prozradit, že možná každý čtvrtý je v tom souboru vtip málem anebo zcela beze slov, takže je pro přetištění v e-GAGu super-vhodný... *(ih)*

Kresby: **Eric Drooker, Jack Ziegler, Danny Shanahan, Roz Chast**

ČUK v Marostice 2012: Kubec Roman, Srna Jiri, Valocká Ivana, Taussig Pavel, Tomaschoff Jan (oba Německo); z abonentů GAGu též Frant.Bojničan (SR),

Do příštího čísla chystáme velký přehled muzeí karikatury ve světě

Jenže ten seznam adres stále roste! Z původních 25 institucí jich už máme skoro půl sta! A něco ještě pořád chybí. A tak něco z toho zaslouží, aby bylo zveřejněno už nyní. Třeba *Jiří Slíva* svého času našel v **Antibes** (městě spojeném s **Boscem**) na náměstí starého města pěknou budovu - **Museum Raymonda Peyneta**, které je, dle jeho tvrzení, zároveň muzeem kresleného humoru. V té chvíli v něm měl retrospektivu proslulý francouzský karikaturista **TIM**.

Také jsme si připomněli, že v nizozemském **Eindhovenu** je velkou atrakcí **Ton Smits House**. Je to dům, v němž žil a též kreslil (od r. 1957 až do své smrti v roce 1981) slavný **Ton Smits** (nar. r. 1921) a nyní je to jeho muzeum. V polovině 50. let minulého století se stal právě *Smits* prvním cartoonistou z kontinentální Evropy, který publikoval v slovném **New Yorkeru**. O autorovi a jeho muzeu připravíme do e-GAGu větší materiál včetně ukázek z tvorby a také snímků z muzea. Zatím aspoň Smitsova "pozvánková" kresba (viz vpravo!)

Cartoon Art Museum Cartoon Exhibition in Eskishehir Cartoon Art Museum

Z pozvánky na tureckých portálech cartoons se dozvídáme, že vybrané práce z 6. Istanbulského mezinárodního cartoon festivalu budou od 2. 3. 2012 vystaveny v **Eskishehir Cartoon Art Museum**. Takže - je tu další potvrzená existence muzea výtvarného humoru v Turecku (viz foto vlevo!)

Muzeum karikatury v Kremži (Krems) bylo podle plánu architekta a karikaturisty **Gustava Peichla (IRONIMUS)** otevřeno 29. 9. 2001 výstavou „*Alles Karikatur - Das gezeichnete 20. Jahrhundert*“. Muzeum, jako prvé v Rakousku, představilo výběr z mezinárodní sbírky originálů cartoon, karikatury a kreslené satiry 20. století. Důraz neklade, jak bývá někde zvykem, na *comics-stripy*, ale na Editorial cartoon (tj. politickou karikaturu) jíž prezentuje důstojně v oddělení *IRONIMUS-Kabinett*. Z odkazu slavných autorů má v péči sbírku Deixových vtípů, práce *Gerharda Haderera*, kolekci od *Ericha Sokola* a v seznamu exponátů se muzeum pyšní

těmito autory: *F. W. Bernstein, Fritz Bock, Bugatti, Cajetan, Paul Flora, Carlo Freund, Gerhard Gepp, Robert Gernhardt, Franz Jüttner, Sebastian Krüger, Kukriniksy, Chlodwig Poth, E. O. Plauen, Oliver Schopf, Jiri Sliva, Hans Traxler, Jean Veenenbos, F. K. Waechter, Wilfried Zeller-Zellenberg, Wolfgang Zöhrer, Dieter Zehentmayr*. Celkem má kremžská „*Sammlung*“ kolem 1000 listů a navíc velkou bibliotéku.

V současné době (do 6. 3. 2012) probíhá výstava „*MOFF. Haderers feines Schundheftl. Gangster der Herzen.*“ *Moff* je od r. 2008 „kultovním“ komiksem **Gerharda Haderera**. Tato výstava je součástí většího projektu „*Haderer. Až přijde lékař*“ realizovaného společně s *Next-comic Festivalem* v Linci, *Caricatura Museem* v německém Frankfurtu n. M., sbírkou *Komische Künste* ve Vídni a festivalem *Satireherbst* ve Villachu. (red)

II. část příště!

Rozhovor s Milanom Lipovským

K aktívnym karikaturistom "seniorom" **osemdesiatnikom** - Neprakta, Mrázek, Nesvadba, Cita - pribudol **Milan Lipovský** z Trutnova. Čestný občan Mesta Trutnov, ktorého poznám ešte zo starého dobrého obrázkového športového týždenníka **Štart**, kde bol jeho kmeňovým autorom...

...napsal **Peter Zavacký** na úvod svého interview pred pár lety. Z vyjmenovanej päťice zemrel v loňskom roce 2011 krom Neprakty práve Lipovský. Preto prvá otázka zní dnes poněkud divnĚ:

Máte recept ako sa dožiť osemdesiatky?

- Ten keby som mal, tak si predpíšem ešte aspoň desať rokov života. Rok za rokom uteká, až s hrôzou zistíte, že máte osemdesiatku na krku. Môj problém je, že mám mozog mladší ako telo a to druhé nejde zladiť s tým prvým. Ak si robím inventúru, ako som na tom, tak radšej toho zdravého, čo je ešte na mne, tak je to kratšie!

Jako vedúcimu nášeho krúžka sa ti musím priznať, že sme s Bětkú při nacvičování dupáku dělali aj nad-standardní figury.

Milan LIPOVSKÝ

Čo Vám karikatúra dala?

- Asi to bolo v súvislosti s mojím povoláním banského merača, ktorá vyžadovala presnosť a bola pomerne suchá svojou náplňou, takže pri kreslení vtipkov som sa mohol zdravo uvoľniť, teda akýsi ventil.

Spomeniete si ešte na svoju prvú uverejnenú kresbu?

- Nebola to jedna, ale celá stránka v sobotnej prílohe Rudého práva Haló sobota a bola venovaná vtedy veľmi populárnym cyklistickým Pretekom Mieru - Praha-Berlín-Varšava.

Ktorý dosiahnutý úspech si ceníte najviac?

- Bola to prvá zahraničná cena v

roku 1984 v talianskej *Marostice* a potom aj ďalšie ceny, napríklad v *Japonsku*. Vlastne všetky zahranične, v anonymnej súťaži pre výtvarníkov...

Prečo podľa Vás dnešná doba kreslenému humoru v tlačенých médiách nepraje?

- Sú dva faktory, keď chce redakcia šetriť na nákladoch, tak tomu padne za obeť humor a druhý, že z obecného humoru sa preklenul do politického humoru a ten je bohužiaľ dnes väčšine politikov proti srsti a boja sa ho, tak je ho lepšie pomaly - krok za krokom likvidovať. A redaktorov je dnes možno len ťažko ovplyvniť, majú veľkú moc.

Má klasická karikatúra budúcnosť?

- Až do politiky nastúpi generácia slušných a poctivých, pravdu hovoriacich a sebakritických ľudí, začnem váhať o budúcnosti karikatúry. Zatiaľ však môžem byť bez obáv!

Vašou témou bol a zostal človek. Kresliť humor absurdný Vás nelákalo?

- Žijem na tejto planéte, keby som žil na Marse robil by som humor pre Marťanov. Kresliť absurdný humor sám o sebe je dosť absurdné, aby som sa do neho tlačil a inej strany.

S obľubou ste sa venovali aj športu. Športovali ste aj aktívne?

- V mojich začiatkoch šport prevládal, nepodliehal politickej potrebe, vtedy tak žiadanej. Neskôr som prešiel na humor obecný, kde je širšia voľba, venoval som sa aj erotickému humoru, ale tam mám svoju hranicu, kam až môžem zájsť. Ako mladý chlapec som dosť športoval, hrával som basketbal, pretože vtedy som nepotreboval mať dva metre, a s mojimi 168 centimetrami som mohol hrať. V zime som hral hokej.

Čo je pre kultivovaný kreslený humor dôležitejšie - vtipný nápad, myšlienka a pointa, alebo kvalitná kresba?

- Všetky tieto faktory nie je možné od seba oddeľovať, majú súvislosť tak zákonitú, že ich nemožno od seba oddeliť. Som rád, že som schopný tento humor sám vymýšľať a nie som odkázaný na spolupracovníka. Tým by som stratil svoju osobitosť.

Čo robí dobrého karikaturistu?

- Predovšetkým byť sám sebou, to znamená mať svoj rukopis a nikoho nekopírovať. Žiadna kópia nemôže byť lepšia ako originál.

Venovali ste sa aj portrétovej karikatúre. Prečo ste sa jej prestali venovať?

- V určitom období som robil karikatúry hlavne hercov, ale pre malý záujem som od toho upustil. Teraz robím karikatúry našich politikov, ale ťažko hľadám redakcie, ktoré by mali záujem, hoci si myslím, že ich robím dobre. Pretože nie je o karikatúry politikov práve najväčší záujem, tak vám nemôžem menovať svojho obľúbeného autora. *)

Ako sa rodia Vaše kresby? Vznikajú na prvú šupu, alebo ich prekresľujete?

- Najradšej robím na zadanú tému, som schopný sa viac sústrediť. Zásadne kresby neprekresľujem. Nápady si robím len na nečisto, len tak ceruzkou, a potom už kreslím naostro. Kresba je hotová v momente, keď odložím pero a tuš!

Radi ste obosielali súťaže. Čo pre Vás znamenali tieto prehliadky?

- Predtým často a výsledok je štrnásť medzinárodných cien. Zaujímavé je, že v domácich súťažiach som nikdy neuspel. Takže som mal aj svoju autorskú stránku v jednom belgickom mesačníku. Ale teraz už som so zahraničnými súťažami prestal, stratil som motiváciu.

Čo robíte, keď nekreslíte karikatúru? Aké hobby ešte máte?

- Snažím sa robiť seba a mojím najmilším radosť. Bola doba, keď som strašne miloval divadlo a ako amatér som bol, myslím si to, dobrý. Teraz už nie!

Narodili ste sa v Bratislave. Kedy ste boli naposledy na Slovensku?

Hanbím sa to povedať, naposledy na dovolenke v Senci, na jazerách, ale to už je dosť dávno. Pri tejto príležitosti som navštívil i svoje rodisko. Priznám sa, že som cestovateľ na baterky, ne išiel som ani do Talianska na prevzatie prvých cien. **) **Peter Zavacký**

Kresba: **Milan Lipovský**

*) Poněkud divné tvrzení - bohužel se už autora nemůžeme zeptat, co to mele za nesmysly (red.)

**) Dodejme, že odjet z ČSSR pro cenu na Západ nebylo zrovna snadné.

Příležitost / Novinářská cena 2011 - pro nejlepší vtipnou kresbu v tisku

Novinářská cena (vtipy, karikatury a komiksy otištěné v roce 2011)

Koncem ledna 2012 skončila možnost zaslat své práce do ušlechtilého projektu **Novinářská cena 2011**. Už druhým rokem je její součástí kategorie **Najlepší kreslený vtip, komiks, karikatúra**. Jak píší pořadatelé ze Slovenska, je aj v tomto roku **spoločná pre Novinársku cenu na Slovensku a v Čechách**.

Desať dní pred uzávierkou súťaže **Novinárska cena 2011** sú známe poroty pre všetkých **16 kategórií**. V každej bude udelená jedna cena v hodnote **830 eur**. Členmi porôt sú predstavitelia slovenskej a českej novinárskej obce, osobnosti z rôznych oblastí kultúrneho, spoločenského života a tretieho sektora. Z ČR kupř. **Martin Komárek**, MF Dnes; **Miloš Čermák**, Reflex; **Tomáš Němeček**, Lidové noviny; **Marek Wollner**, ČT, **Jaroslav Veis**, novinář aj.

Organizátorom súťaže je **Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation** a hlavným partnerom je Slovenská sporiteľňa. **Výsledky súťaže** budú zverejnené **19. apríla 2012** v Bratislave. **Jury** se sejde **v púli března t. r.** v Bratislavě. (g)

Vše o soutěži ve všech kategoriích najdete na **známé adrese: www.novinarskacena.sk**

Zde je složení česko-slovenské jury v naší kategorii:

Najlepší československý kreslený vtip, komiks, karikatúra

Martin Ciel, filmový teoretik a kritik, pedagóg na Katedre filmovej vedy na VŠMU, SR

Joachim Dvořák, zakladateľ kultúrnej revue Labyrint, ČR

Ivan Hanousek, novinář, teoretik kresleného humoru, editor e-GAG-u, ČR

Alan Lesyk, karikaturista, SR

Zdravím milý edYtore, ukláním se hluboko jemu blahorodí, těším se z jeho zdraví a elánu. Posílám po ránu malou esej:

“Proč se nezúčastním letos Novinářské ceny”

Loni jsem klopotně sháněl těch pár kreseb, které do plátků regionálních měsíčníků, či zpravodajů podnikových nebo jen občasných dávám. To mě tak loni oslovil Fedor Vico s nabídkou obeslat soutěž.

Dříve než sem si to přečetl v našem Gek-u, jsem už měl kresby odeslané do novinářské soutěže. Však víme, jak to loni hekticky probíhalo. Zase jsem posílal perly... a už to letos nemím opakovat. Proč?

Vůbec jsem se nedověděl, zda tam něco z mých kreseb prošlo, že by to třeba někdo i možná viděl, což jsem nějak sledoval, ale jen prostřednictvím Gek-u, bohužel.

Kdo u nás může soutěžit? Ti čtyři z těch čtyř denních plátků? Ostatní jsme museli lavírovat a všelicos ještě podstrkovat za médium mediální, byť to třeba byl nějaký sešit obchodního domu kde se naše kresby či karikatura objevila.

Jiná věc, co mne odrazuje poslat do soutěže karikatury, je ta „spolupráce“ s editory, redaktory atd:

„Vážený pane, ty vaše kresby si dávejte do svého deníčku, já tady pracuji už patnáct let a chci se dožít důchodu. Nechci, aby nám ještě třeba nakonec odebrali statut odborného časopisu na základě vašich forů...”

Tak, jak se pak mohu já prezentovat coby karikaturista, přetavený editorem, šéfkou redaktorkou, jednatelem firmy - vydávající firemní plátek, který se zeptá paní účetní, jestli tomu vtipu rozuměla?

Ne, milý e-dYtore, tyto soutěže jsou na prd. Někdo se zviditelňuje, vyhrabal unijní peníze a vizitka našich kreseb v médiích je tristní. Pro mne Kemel není rozhodně portrétním karikaturistou, ani Renčín, který takto osloven dostal i placku od Klause. Toto už hraničí s kulturním analfabetismem.

Ono je to na těch soutěžích povšechně to, co mne vůbec nerajcuje něco posílat, finanční odměny, pofiderní poroty a honiči si trik. U novinářské soutěže je to nasnadě, kdo se zase vyloupne do ceny, troufnu si tady tři jmenovat...

Václav Š. studený, ze zimné Wag. Studénky

Kresba z archívu GAGu: Václav Šípoš

Poznámka edYtora:

a) od toho jsme tu my, donqichoti tohoto času a této disciplíny, abychom s těmi větrnými mlýny bojovali a neschovávali se za různé, byť oprávněné důvody neúčasti. Pokud kvalitní autoři svá díla nepřihlásí, je takové naše úsilí (jehož prvním chabým výsledkem je letošní nominace odborníka do jury) zbytečná práce a oni neumětlové a jejich přísluhovači budou se radostně nám chechtati: kde jsou ta vaše úžasná díla? Umíte prd! A také: existujete vůbec, panáčkové?

b) nechtejme se slova *karikatura*, braného obecně jako synonymum pro kreslený humor. Novinářská cena je vyspána nejen pro portrétní karikaturu, ale i pro “editorial cartoons” a komiks. Portrétní karikatura je tu brána za podžánr, jedna z možností tohoto žánru. Renčín je v tomto směru tedy nazýván karikaturistou správně, neb nazvat ho “výtvarníkem-publicistou”, tento správný, leč podivný termín prostému lidu těžko lze vysvětliti. (i)

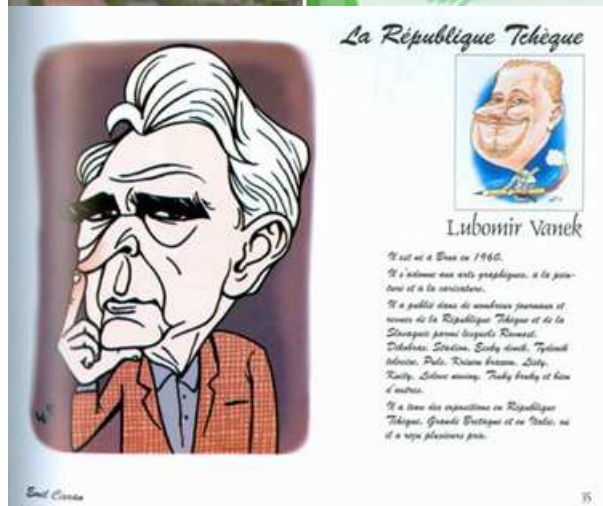
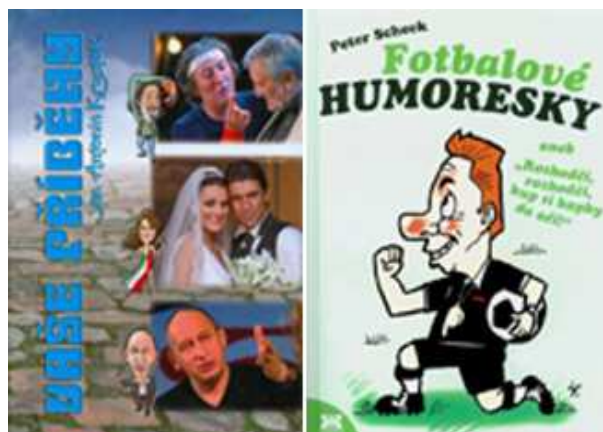
Květen: Česko-rumunská výstava karikatur v Praze

Nicolae Ionita píše všem, kdo mu poslali své portrétní karikatury na "Caragiale", že výstava "**IL Caragiale v karikatuře z Rumunska a České republiky**" už je v Praze. Poslal ji do Rumunského kulturního institutu, který v Praze vytiskne i výstavní katalog. Výstava bude prezentována na pražském květnovém **Knižním veletrhu** (17. - 20. 5. 2012) a poté ještě nejspíš v červenci a srpnu v uměleckých galeriích v Praze a Bukurešti. Ionita navrhuje pro plakát upravenou kresbu **Pavla Hanáka** a těší se brzy na setkání s autory v Praze. Více o tom všem na <http://www.personality.com.ro/>.

Lubomír Vaněk stále plodný!

Pokud se ze stránek GAGu mohlo zdát, že karikaturista-všeuměl **Vaněk Brněnský** nějak polevil (po bouřlivých oslavách svých **-sátin**) v aktivitě, šlo o dojem způsobený naopak jeho horečnatou činností. Nyní konečně se dostává k tomu, aby něco o tom sdělil svým kolegům:

„*Jelikož jsem měl začátek roku nabit živými vystoupeními na ještě dojíždějících firemních novoročních akcích (Allianz, Česká pojišťovna, Mora Moravia, FenStar French aj. - mám za sebou letos už 1500 ksichtíků) a právě se rozjíždějících plesech, nestíhal jsem poslat novinky od Lubomíra. Takže: posílám obálky dvou knížek, které jsem ilustroval a vyšly koncem roku. Též zasílám stránku z knihy **Emil Cioran**, kterou vydalo rumunské Národní muzeum a vybralo mne coby reprezentanta české karikatury do této publikace. Toť jen malý výtah z mé činnosti a zdravím do Prahy, kam se beztak vbrzku chystám na jistou valentýnskou akci (samo-zřejmě čmárat),“ napsal z Brna Vaněk. A přidal „ještě teplé“ karikatury Barossa a Merkelové (ty zveřejníme příležitostně, budeme-li v GAGu ještě znovu věnovat místo kari-portrétům) (g)*

a obr.: nahoře obálky knih ilustrovaných **L. V.**; dole zmíněná stránka s karikaturou **E. C.**

Antonín Boháček, svého času člen ČUKu a autor KUKu se ozval se svým nedávným produktem. Upozornil tak na další zajímavou oblast, kde je také možné najít (vložit) kresbu. I v době mejlovaných a všelijak bezdrátově šířených SMS a MMS a ATD obrázků, je tu ještě stále pošta „papírová“. A s ní příležitostní razítko! Z dopisu pražského autora:

„Razítko jsem vyráběl (vylepšoval) asi 5 měsíců (s přestávkami). Musel jsem ubrat dva psy, aby se to vešlo do postálky... Razítko bylo na hlavní poště jeden den. Je to moje třetí polární poštovní razítko.“ (AB)

Ještě jednou knižní Slíva

Popuzené poznámky a glosy - tak zní podtitulek knihy s názvem „**Co vy na to, pane Šmol-dasi?**“ vydané nakladatelstvím *Lidové noviny* koncem r. 2011. Pokud vám nic neříká jméno autora, určitě zaujme, že předmluvu ke sbírce krátkých textů vepsal *Michal Vieweg*. A tak se od bestselleristy dozvíte, že tento *Šmol-das* je zábavný člověk a prý i „bavič“ z různých talk show. Omlouváme se posluchačům *Rádia Impuls*, kteří to určitě vědí. Nakladatelství na obálce vsadilo na popularitu autorovy tváře a ilustrace *Jiřího Slívy* ukrylo pouze do knižních útrob. Je jich pět a grafik jimi uvádí každý z tematických okruhů, do nichž glosy autor s nakladatelem roztřídil. (Viz dvě ukázky!)

Ve Sladovně skončila ředitelka

Ředitelka kulturního centra *Sladovna* v Písku **Renata Skronská** byla odvolána správnou radou, tudíž v Písku končí. Z Prahy špatně rozeznatelné problémy ve vedení města, které bylo ČUKu po více než jedno desetiletí milým hostitelem mezinárodních soutěží, workshopů a výstav, zřejmě (a bohužel) ještě nekončí... (r)

Slíva hlásí úspěch

Výstava v **Řezně** (Regensburg) v Německu potrvá dva měsíce. *Slíva* se vrátil z vernisáže, která prý byla moc pěkná, v nádherné galerii (galerista *Peter Bäuml* zná *Ádu Borna*, vystavoval ho už v r. 1989, dva roky předtím také *Anderleho*). Na výstavě má *Slíva* asi 25 svých grafik a „*Hühnerzeichner*“ *Gaymann* asi 30 kreseb. Po nich je na řadě *Alex Katz*, který, jak říká *Slíva*, patří k „první lize“ umělců, nikoliv ovšem karikaturistů. K vernisáži vyšla v *Mittelbayerischen Zeitung* recenze s titulkem „**Nur ein Hühnersprung zum Jazz**“ a slívovským pod-

titulkem: „**Happy Hour: In der Galerie Peter Bäuml saufen Federvieh und Musiker um die Wette**“. Se 3 snímky (viz jedno foto vedle) si ji přečtete na webu:

<http://www.mittelbayerische.de/nachrichten/kultur/artikel/>.

POZOR! II. Int'l plenér *Szczypta soli - beczka śmiechu* (jen výstava!) *Wieliczka - Polsko*

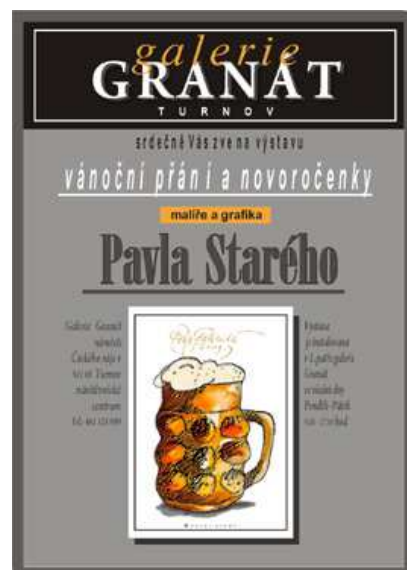
Téma: Solné doly / „*Śpetka soli - bečka smíchu*“

3. - 8. 2. 2012 proběhne II. mezinárodní plenér karykaturistů ve *Wieliczce* (známé solné doly a jeskyně). **Dariusz Pietrzak**, sekretář SPAK a komisař plenéru informuje, že organizátoři, čili Muzeum Żup Krakowskich, umožnili, aby se na „poplenérové“ výstavě mohla představit také díla autorů, kteří se osobně workshopu nezúčastní. Musí však poslat pořadateli práce na téma solných dolů ve *Wieliczce*. Výstava proběhne v březnu - a bude k ní vydán katalog. Počet prací: neomezený. **Deadline: do 5. 2. 2012.** Adresa: Muzeum Żup Krakowskich *Wieliczka*; P. Marek Skubisz; 32-020 *Wieliczka*; ul. Zamkowa 8, **POLSKO**

Terinvest fedruje rybářský humor!

Ve dnech 26. - 29. 1. proběhl na Holešovickém výstavišti veletrh „*Moderní rybář*“. Místo katalogu se k tomu vydávají „veletržní noviny“, které mají 16 stránek a náklad 10 000 ks a rozdávají se návštěvníkům zdarma. Manažer tam rozhodl zařadit i několik přílehlavých vtipů z výstavy od **Zdeňka Hofmana** a **Jiřího Srny**. Jako grafik jsem tam prosadil alespoň logo ČUKu. Takže to pro mě byla docela příjemná práce. **RJ** - grafik veletržní firmy **Terinvest**

Novoročenky vyrazily na sever!

Pavel Starý vystavuje od konce ledna své novoročenky na pěti výstavních panelech v Turnově - po měsíci se bude stěhovat do *Židovského muzea* v Liberci. Tak kdybyste někdo jeli tamtudy na hory anebo do Polska, Německa... Kolega **Srna** tam z Jablonce dokonce může sjet tramvaj. (r)

Když tu zbylo místo... tak pár slov ke GAGu...

Dva problémy víceméně řeší edYtor permanentně. Ten první je jen technický. Daný povahou našeho žánru. Příspěvky, které posíláte, ale i ty, které získáváme z různých zdrojů, jsou převážně obrazové. To je o. k. Ale naše grafické možnosti nám umožňují obrázky usazovat pouze do nějakého textu... A tak máme k dispozici více obrázků než textů (ač se to z prvního pohledu na GAG nezdá). Toto je jedna taková výplň! K pozvánce více textu nebylo a tak sem píšeme tyto řádky. Jo, a ještě ten druhý problém redakce: Mysleli jsme, že při obtydení periodicitě bude míň práce (méně stránek)! Není tomu tak. **(g-men)**

Literární noviny č. 3 z 19. 1. 2012 - rubrika „KULOÁRY“

Konec světa řeší momentálně karikaturista **Lubomír Lichý** - ve své královéhradecké pracovně připravuje na zmíněné téma další reprezentační publikaci pro zdravotnickou firmu **Fomei**. "Takové zakázky mohou českému kreslíři pomoci přežít, protože z tisku už humor, včetně toho obrázkového, skoro vymizel," říká jeden z nejuznávanějších legrafiků a náš stálý spolu-

pracovník. V záloze má ovšem Lichý (jako vícero českých výtvarníků) ještě druhé, hudební řemeslo - umí na kytaru. Už léta (a také dnes večer v hradeckém klubu *Kozinka*) hraje v duu s architektem *Miloslavem Dědkem*, říkají si, jak jinak, "*Lichý Dědek*". Pro případné zahraniční turné *The Odd Grandpa*.
(janko)

Luboš Lichý je dalším karikaturistou z ČUK, který ozdobil nové číslo **Mediažurnálu**

Syndikátu novinářů ČR svými vtipy na téma „médiá“. Až budeme mít výtisk v rukou, budeme v GAGu informovat více. **Na obr.** jeden z těchto vtipů.

Do archivu I. / Z editorialeu **Music-open**

Honza Vyčítal byl prvním (a zatím jediným) českým ilustrátorem **Kamenáče Billa** - píše **Fedor Skotal** (a vypráví, jak to **Kobra** všechno řídil):

V létě roku 1969 se redakcí v Brně vycházejícího měsíčníku **Zálesák** roznesla zásadní informace - nastupuje nový šéfredaktor. Nějaký **Josef Kučera** až odkudsi z Prahy, prý se mu taky říká **Kobra**. Než **Kobra** odcestoval do Brna, v kterém nikdy nebyl, ale tušil, kde leží, navštívil **Mikiho Ryvolu** a zeptal se ho, jestli v tom vzdáleném městě náhodou někoho nezná.

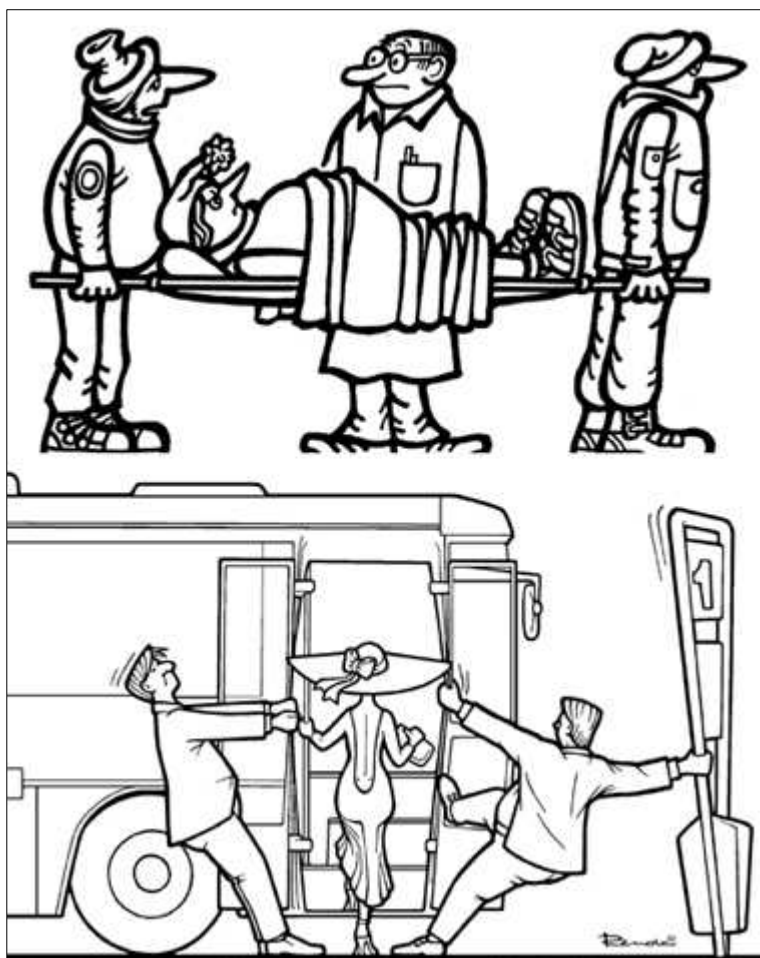
"No přece **Ňufa**", pravil Miki. - "A kde ho najdu?" ptal se **Kobra**. - "V redakci toho **Zálesáka**, kam, ty vole, nastupuješ", odpověděl Miki.

Rezolutní a urputný šéfredaktor **Josef Kučera**, prý zvaný **Kobra**, se představil redakci a mně významně pravil - "Pozdravuje vás **Miki Ryvola**, kolego."

Kobra změnil úplně všechno. Rozměr časopisu zvětšil na A4, dodal barevnou obálku, změnil grafickou úpravu... A oslovil tehdy už docela známého kreslíře **Jana Vyčítala**, jestli by nenamaloval první český komiks na motivy povídek australského spisovatele **Dala Stivense o Kamenáči Billovi**. Honza se zájmem přijal.

Tak vzniklo šest pokračování příhod **Kamenáče Billa**. Vyšly ve třech číslech měsíčníku **Zálesák**, který byl poté zastaven. Jak připomíná **Petr Náhlík - Vokoun** ve své zasvěcené práci o **Dalu Stivensovi**, publikovány byly v českém tisku celkem třikrát - naposled opět v Kobrově **Škrtu**.
Kresba: **Jan Vyčítal** (Škrt č. 6 / archiv Gagu.)

pro prosincové *Fórum* v Č.B.

Přiznaná náKLONnost

Až by se chtělo říci, že v nebi kreslířů, karikaturistů a ilustrátorů se od října roku 2011 určitě žije ještě veseleji. V té době tam totiž za svými kolegy odešel ve věku 87 let Mistr výrazného rukopisu **Jiří Winter – Neprakta**. Historicky první nositel Řádu bílé opice, udíleného za významnou tvorbu jako Výroční cena České unie karikaturistů.

Jeho kresby pozná kdekdo na první pohled. Skoro s jistotou. Ovšem ne se zaručenou jistotou! S tou je pozná např. jeho blízký přítel z Moravy, kolega z ČUK – **René Janošík**. Řadu roků se spolu nad kresbami scházeli. A jestli při tom náhodou nedocházelo i k vzájemnému ovlivňování? Možnost porovnání je na obrázcích dole.

R. J. (*1956) se k Nepraktovi hlásí jako jeho přímý žák i jako jeho pokračovatel.

Miloslav Král Český – psáno

Aktualita / Leden patřil Frackiewiczovi

Muzeum karykatury v Polsku vyhlásilo své vítěze nové domácí soutěže o „vtip měsíce“, tedy ledna 2012 (o soutěži píšeme v úvodní reportáži z varšavského muzea).

Počet účastníků a úroveň soutěže potěšila pořadatele. 50 karikaturistů poslalo 78 příspěvků.

Ceny (jsou i finanční) obdrželi: I. cena: **Jacek Frackiewicz** (název „Stávka! - viz obr.); II. cena **Jacek Lanckoroński** a **Witold Mysyrowicz**. Čestná uznání: **Julian Bohdanowicz**, **Marcin Bondarowicz**, **Michał**

Graczyk, **Ka Camila** a **Jacek Majcherkiewicz**. Do finále prošlo 21 obrázků od málo známých i slavných (mj. **Michał Graczyk**, **Edward Lutczyn** a **Andrzej Ganiak**) polských autorů.(spak)

Vytečkovaný svět

Na okrajích výtvarného světa se nacházejí zajímaví a skromní solitéři, kteří snad ani nestojí o to, aby se o nich informovalo na výtvarných stránkách. My tu však uděláme radost jednomu takovému případu a též trochu sami sobě. Ve čtvrtěk začala ve výstavní síni Visio Art Gallery v Plzni (Na Roudné 18) výstava „tečkovaných“ obrazů pana Emila Šourka, člena České unie karikaturistů a někdejšího reprezentanta ve veslování. Pan Šourek vytváří své obrazy ze staniců drobných teček, čímž se stává následovníkem pointilistů, což, jak známo, bylo jakési poboční rameno impresionismu. Když to trochu přeženeme, tak nejbližší má asi k Georgesu Seuratovi, byť jeho metoda je asi méně „vědecká“ než přístup asketického Francouze, jenž k tomu studoval spisy o optice. Pana Šourka více láká humor, s nímž vytváří portréty svých oblíbených hrdinů, filmových herců, malířů, komiků, spisovatelů, básníků... Tak se tam setkáme s vytečkovanou Bardotkou, s Charlesem Bronsonem, s Monou Lisou, které na klíně sedí hranostaj, nebo třeba s Ivanem M. Jirousem, jemuž by se jistě líbilo být ze samých teček.

Jiří Peňáz

Tečkovaný svět Emila Šourka. Visio Art Gallery, Plzeň

Do archívu III. / *Emil* v LN

Jiří Peňáz o Šourkovi v Lidových novinách

Hezky o „solitérovi“ české výtvarné scény napsal do *Lidovek* redaktor Jiří Peňáz. Vyšlo na str. 32 přílohy *Orientace* 7. ledna 2012 po vernisáži plzeňské výstavy *Vytečkovaný svět Emila Šourka* (viz kopie vlevo!)

Dokument II. / Kreslíř - glosátor Václav Havel

Tři originální kresby Václava Havla (samozřejmě vtipného charakteru) otiskl po smrti prvního českého presidenta týdeník *Reflex*. Zařadil je P. Kout, do GAGU přeposlal J. Koutek a jeden z Havlových obrázků tu přetiskujeme. Pochází, jak patrně, z roku 1973. (r)

Z nových knih: Bornů jak naseto.

V 1. čísle týdeníku **KNIHY** - jde o inzerci nových knížek příslušného týdne - je upozornění na další vydání *Jirotkova Saturnina*, které opět láká obálkou od **Michala Hrdého**. Zaujme také anonce na publikaci *„Veselá cesta životem“*. V rozhovorech s **Jiřím Žáčkem** se **Adolf Born** vyznává ze svých lásek (...) zpovídá se z niterných věcí a nechává nahlédnout do svého ateliéru i života (za Kč 248,-). Pro změnu s **Jiřím Žáčkem** ho spojuje společná kniha *„Vy mně taky!“* anoncovaná na únor. *„Písně, sonety, balady, epigramy, aforismy, parodie, veselé i zlomyslné verše, kousavou satiru včetně ironických rozmanitostí ilustroval Adolf Born“*. Vyjde u *Šulce a Švarce*. (Není to jejich první spolupráce. Pro *Slovart* připravili Žáček s Bornem *„Hrůzostrašné pohádky pro malé strašpytlíky“* za Kčs 499,-).

Nakladatelství **Slovart** ve svém posledním katalogu *“Knihy moderního člověka”* (zdarma u knihkupců) uvádí tituly knih “Podzim 2011 - zima 2012”. Nakladatelství je zaměřeno nejvíc na umění a tak se krom “vážného” výtvarného umění objevují v nabídce knih také různé “legrace”. Od těch malých pokleslých jako “Ftípky” nebo “Katastrofy středního věku” (také “Třicítka, padesátka a šedesátka na krku...” přes... “menší” **Borny** až k **Ladovi** za 2000,- korun, bor-nografickému **Bornovi** za 1999,- a **Slívovi** za 999,- korun. Vrcholem ovšem je dovezený titul **“Mistři kresby”** s portrétem *da Vinciho* na obálce (600 stran za Kč 999,-) který by neměl chybět v knihovně poučeného kreslíře humoru (?). *Slovart* však ví, že je nutno dbát o dobrou pověst nakladatele a tak v závěru jeho nabídky nechybí ani *osvěta* v podobě knihy *“Bobky, šišky a jiná hovínka”* za Kč 179,- (r)

Do archívu IV. / New Scorpion (Kypr) píše o *Ceně Eryka Lipinského*

IVAN HANOUSEK RECEIVES THE ANNUAL HONORARY ERYK LIPINSKI AWARD

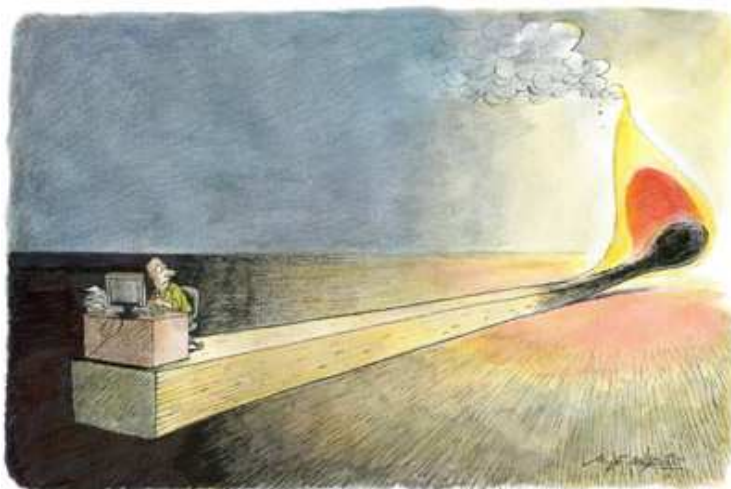

Ivan Hanousek, the editor of e-GAG weekly of the Czech Cartoonists' Union, member of presidium and secretary of the Biennale Pisek, jury member of many national and international cartoon competitions, and author of several books of course as a journalist, has been awarded the annual Honorary Eryk Lipiński Award 2010 by SPAK for outstanding contributions to long-term popularization and promotion of Polish art of caricature in the Czech Republic and abroad.

Hanousek is the first foreign bearer of the title! Hanousek (right) was presented with his award statuette of Eryk Lipiński (1908-1991), the founder of Caricature Museum in Warsaw, and the special posters of the occasion in the Museum by Witold Mysyrowicz (left), the new president of the Association of Polish Cartoonists, on 12 December 2011, the opening day of exhibition of the Polish national competition on the theme "Stop Forest Pollution!" [Source: GAG 11-52]

Ze světa / Itálie, Anglie, USA...

V Itálii se soutěží nejen mezinárodně - ale i „národně“

Nejen mezinárodní soutěže, jejichž tradice sahá do „dávné“ minulosti (Bordighera, Ancona, Tolentino, Marostica...) ale také soutěže jen pro domácí autory pořádají v Itálii. Jedna taková - zvaná **CartoonSea 2011** - už vydala výsledky: **Grand Prix CartoonSEA** získal **Marco De Angelis** (jméno známe i z mezinárodní scény) za tento obrázek beze slov (**viz!**) Mezi desítkou dalších premiantů jsme našli i další známá jména: *Paolo Dalponte, Alessandro Gatto, Mari-lena Nardi a Achille Superbi...* A

také v osmičlenné jury také jedno jméno zazářilo: **Agim Sulaj - cartoonist - presidente...** Rovněž počet soutěžících je zajímavý - do zahraničních soutěží posílá své práce jen pár Italů - ale doma jich soutěžilo 141. (r)

Londýn plný cartoons...

Hned dvě výstavy počátkem roku lákají Londýňany a hosty britské metropole. První má název **'Justice and Security: There is More Than One Truth'** a představuje díla následujících autorů: Steve Greenberg, **Bernard Bouton**, Jean Gouders, Tjeerd Royaards, **Pavel Constantin**, **Eray Özbek**, Mohamed Sabra, KAP, **Vladimir Kazanevsky**, Victor Ndula, Giacomo Cardelli, Popa Matumula, Talal Nayer, Fabio Magnasciutti a Dan Archer (zvýraznili jsme ty autory, které známe z našich mezinárodních soutěží). Výstavu zahájil **Martin Rowson**, britský editorial cartoonist z deníku *The Guardian*. Výstava potrvá jen do 17. února a najdete ji na adrese: LSE, Atrium Gallery, Old Building, London. **Viz foto níže!**

Od 15. února až do 15. března bude mít v Londýně první samostatnou výstavu malajský karikaturista „Zunar“.

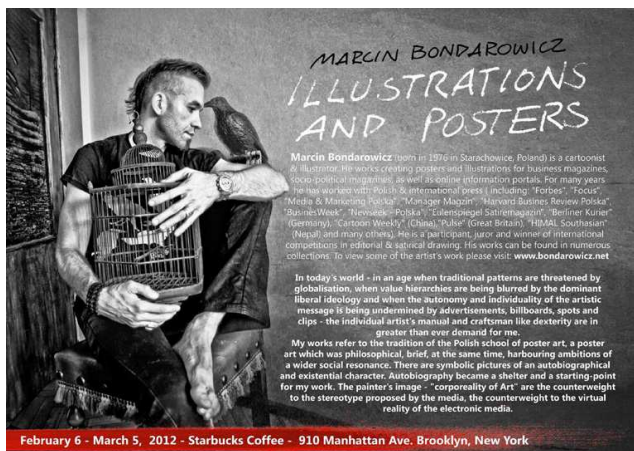

Jeho osmdesát děl pod titulem *'Fighting Through Cartoons'* tvoří kolekci politických karikatur, s nimiž měl problémy ve své zemi s vládou. Adresa: Free World Centre, 60 Farringdon Road, London. **Plakát vidíte vedle.** Zdroj: <http://www.cartoonmovement.com> aneb: *A global collaborative platform for editorial cartoons and comics journalism.*

Norouz World Festival - 1. ECO Int'l Festival of Visual Arts Březen - duben 2012.

poru „*cultural identity in the works of contemporary artists*“ z deseti členských států ECO. Jsou to Islámská republika Afghanistan, Rep. Azerbaijan, Islámská republika Iran, Rep. Kazakhstan, Kyrgyz Rep., Islámská rep.

ECO Cultural Institute stojí za projektem na podporu „*cultural identity in the works of contemporary artists*“ z deseti členských států ECO. Jsou to Islámská republika Afghanistan, Rep. Azerbaijan, Islámská republika Iran, Rep. Kazakhstan, Kyrgyz Rep., Islámská rep. Pakistan, Rep. Tajikistan, Rep. Turkey, Turkmenistan a Rep. Uzbekistan. Společné téma má název: **Norouz World Festival, Customs & Traditions.** „*Norouz*“ (v anglickém slovníku slovo nenajdete) *is an ancient celebration observed in ECO Member States, some Kurdish regions of Irák, Syrie a též Zanzibar a Egypt.* Více info: <http://www.ecieco.org/About.aspx>

Marcin Bondarowicz: Z Václaváku do Brooklynu!

Od 6. 2. do 5. 3. se v **New Yorku** v brooklynském **Starbucks Coffee** na Manhattan Avenue č. 910 představí ilustracemi a plakáty **Marcin Bondarowicz** z Polska. Výstava se nazývá výstižně „*Marcin*

Bondarowicz: Illustrations and Posters“. **Viz obr. vlevo!** Nabízí se tu maličko neskromná poznámka, že prvním mezinárodním oceněním Bondarowicze byla cena z **Fór pro FORu 2006 v Praze**. A koncem minulého roku se křehká trofej - čestná „*kříšťalová tužka*“ - posunula z Prahy aspoň do Varšavy, takže je naděje, že ji Marcin brzy bude mít konečně v rukou (nebo ve vitrině?) **-ih-**

Wystawa czynna od 29 stycznia do 20 lutego 2012 r.

tosz Cebula, Przemysław Cebula, Stephanie Sergeant, Ilona Cebula-Jędrak, Kinga Cebula-Manowiec, Gabriel Manowiec a Henryk Cebula. Pokud jsme dobře počítali, tak je to plná desítka umělců... **Plakátek-pozvánku vidíte vedle!**

Manufaktura Satyry v Pabianicach

Od 13. ledna je v Polských **Pabianicích** k vidění výstava prací ze soutěže kreslených vtipů „Manufaktura Satyry“ z minulého roku v Żyrardowie.

Sławomir Łuczyński

To je jméno známého karikaturisty, jenž též rád fotografuje - v Galerii „Pod rura“ ve Wiudawie, Pomorská ul. č. 2., otevřel 27. ledna výstavu svých snímků.

Není Cebula jako Cebula!

A od 28. ledna zve k prohlídce velice neobvyklá výstava „**Cebulova pola 2**“. Na výstavě budou představeny kresby, malířské i řezbářské kousky, fotografie a další média. A všechna ta díla jsou od členů rodiny karikaturisty **Henryka Cebuly**. Až do 20. února budou v „*Centru kultury a promocji*“ v městě **Jaroslaw** (Rynek č. 5). Asi stojí za to si projít jména autorů: **Helena Cebula, Katarzyna Cebula, Aleksander Cebula, Bartosz Cebula, Przemysław Cebula, Stephanie Sergeant, Ilona Cebula-Jędrak, Kinga Cebula-Manowiec, Gabriel Manowiec a Henryk Cebula**.

Pokud jsme dobře počítali, tak je to plná desítka umělců... **Plakátek-pozvánku vidíte vedle!**

Další plakát Mysyrowicze

Na varšavských ulicích se objevil plakát **Witolda Mysyrowicze** k dramatu **Cypriana Kamila Norwida „Kleopatra i Cezar“**, s premiérou koncem ledna t. r. ve varšavském divadle RAMPA. Autor, nový prezident SPAKu, je významným autorem divadelních plakátů, které mají v Polsku už léta vynikající výtvarnou úroveň. **(Viz obr. vedle!)**

Graniak vystavoval ve Varšavě

V lednu vystavoval **Andrzej Graniak** vtipy v **Białoleckim Ośrodku Kultury** ve Varšavě. Jelikož výstava byla ve školní hale, měla přirozeně velkou návštěvnost. Výstava patří do série představování umělců, kteří žijí u Varšavy v **Białolece**.

Sadurski v Brzegu

V Galerii **Sztuki Współczesnej** v **Brzegu** (opolské vojvodství) až do konce ledna lákala diváky samostatná výstava **Szczepana Sadurského**. Autor ji nazval v souladu se svým webovým portálem **"Szczepan Sadurski - rysunki na dobry humor"**. (info. www.sadurski.com) .

„Lesník“ Frankowski besedoval v polské metropoli

„Lesník“ Frankowski besedoval v polské metropoli

Kulturní setkání s autorem kresleného humoru se konalo v závěru ledna ve varšavském **Muzeu školy GGW**. Besedu s **Jackem Frakowskim** pořadatelé zdejších „*Kulturních čtvrtků*“ nazvali **„Lesník z krajiny smíchu“**. (info. www.spak.art.pl)

Aukce kreseb pro Zenona Porzucka

V příloze tohoto **GAGu** najdete **výzvu k charitě**. Pro těžce postiženého pabianického karikaturistu **Zenona Porzucka** pořádá polský spolek karikaturistů aukci děl, samozřejmě hlavně výtvarných. Na zde uvedenou adresu můžete poslat obrázek (obrázky) **do 26. 3. 2012**. Aukce bude 13. dubna. Nabízená díla najdete na webové adrese <http://www.hajnos.pl/> . Na první úspěšné dražbě děl ve prospěch paralyzovaného kreslíře jsme zaznamenali i české dárce.

Domański vystavuje v americkém Rochesteru

V **Rochester Hills Public Library** ve státě Michigan (USA) je od 1. února výstava kreslených vtipů amerického Poláka **Waleriana Domaňského**. Okolo stovky kreseb spatří velké množství diváků, protože knihovna v Rochesteru je velmi dobré místo, které denně navštíví několik set (ještě ke všemu prokazatelně gramotných!) lidí. (mh, SL, SPAK, g-men)

Opravdu nečekaný, až kuriózní závěr měla výzva v závěru článku v GAGu č. 3-4 k obsahu svátečního tisku (co do vtipů!). Pro méně pozorné prohlížeče GAGu raději ten text zopakujeme:

Co s tím?

Na případnou otázku, jak bych řešil silvestrovskou výtvarnou výzdobu já, „když jsem tak chytřej“, rovnou přidávám odpověď. Kdybych přes léto zjistil, že všichni ze členů ČUKu, včetně Šípoše, mají zlomenou ruku - anebo jim peníze smrdí - někdy počátkem září bych oslovil **Pavla Matušku** (viz obr. vedle!) a probral s ním různé možnosti, jak takovou stránku pro noviny vydané 31. 12. dotyčného roku vymyslet a čím vším vyšperkovat.

Těšíme se na vaše informace i názory... (GAG-men)

Hezké Vánoce 2011

MF DNES HR. 23. 12. 2011

Ahoj Ivane,

děkuji za mou vizitku v souvislosti s praktikami redakcí našich novin s kresleným (malovaným) humorem obecně. Shodou okolností (ne náhodou ve spojitosti s mou výstavou ve *Filharmonii* v Hradci Králové) se redakce krajské přílohy MF Dnes v Hradci Králové rozhodla, že **23. 12.**

2011 svou titulní stranu vyzdobí a své čtenáře potěší velkou reprodukcí mého posledního obrazu **Večer třídárkový** a dokonce mě vyzvala, abych ji doprovodil svým výkladem (po vzoru *co tím básník chtěl říci*). Sken pro informaci přikládám. **Pavel Matuška**

Vážení čtenáři,

v redakci mě požádali, abych několika řádky popsal, co jsem svým obrazem *Večer třídárkový* chtěl vyjádřit. Váhám, zda nenapsat, ať si tam každý najde, co chce a co tam vidět dokáže. Proč se stále spoléhat na nějakou nápovědu. Ve hře je také radost, kterou budete mít, když obraz rozlušíte po svém. Předem se omlouvám všem, kdo shledají mé zpracování slavného námětu klanění králů u jesliček za příliš

nehrozní...

Tak se na ten výjev pojďme podívat spolu. Co vidíme? Znamou večerní nebo noční scénu z jednoho chléva v městečku Betlémě, v jejímž středu leží v jesličkách Ježíšek. Bezelstně se zdraví se třemi postavami připomínajícími krále či

rouhačské. Jsem si vědom, že před několika staletími by mě za to i s obrazem upálili, ale to už snad dnes

mudrce, kteří novorození přinášejí dary. Jsou to však opravdu králové? Co ty oblečky? Ta jejich podivná, spíše maskární kostýmová kombinace? A co ty dary? Nesestoupili z hor k nemluvnátku nakonec nějakí šejdíři a podomní obchodníci? Nenesou místo zlata, kadidla a myrhy nějaké podezřelé zboží? Bingo! Není dar jako dar. Tady snad chybí už jen dodat, že ten prostřední dealer možná nabízí na hřebíky až do vyprodání zásob množstevní slevu.

Zdá se, že i koleda, kterou vytrubuje bavič vzadu, zní nějak falešně. Josef se ulekl, protože domyslel, co asi bude jednou následovat. Marie se jako každá matka bojí. Modlí se, aby vše dobře dopadlo. Zdá se, že ti dva tu situaci tenkrát večer prokoukli hned. No a teď už je přes dva tisíce let řada na nás. Přál bych si, abyste v tom světle komety, linoucím se na obraze betlémskou krajinou, dokázali stejně jako já vidět naději. **Pavel Matuška**

Přisahám, že jsem o tomto vánočním činu MfD v Hr. Kr. neměl potuchy. Ale gratuluji k nápadu! (**ih**) (**Ještě věta:** nikdo jiný na prosbu o upozornění na noviny, v nichž se koncem roku mimořádně zjevily vtipy, nezařagoval. Dokonce ani z Hradce Králové, kde má ČUK několik členů! Ještě, že jsme P. M. poslali onen GAG...)

Teprve tento víkend začal rok 2012. Alespoň pro komiksový svět, který zahájil nepřehlednou řadu komiksových festivalů jedním z těch nejvýznamnějších a největších – v jihofrancouzském Angoulême. Hlavní cenu si letos odvezl a podle regulí soutěže se předsedou příští poroty stane domácí Jean-Claude Denis; na obrázku – ano, cenou je skutečně skleněná kočička (loňským vítězem a letošním předsedajícím nebyl nikdo menší než Art Spiegelman). Nejlepší komiksovou knihu napsal a nakreslil Kanadčan Guy Delisle. U nás už mu vyšly tři komiksové cestopisy – z Barmy, Severní Koreje a Číny. Oceněný počin nakreslil v Jeruzalémě. Svůj komiks Divoši o českém cestovateli Alberto Vojtěchu Fričovi letos v Angoulême podepisovala Lucie Lomová. A v Americe už se ví, kdo letos vstoupí do komiksové síně slávy...

(Vhrsti)

Nové komiksy:

Garth Ennis / Steve Dillon: **Preacher – Kazatel 9: Alamo** (BB art)
Maryse Dubuc / Delaf: **Pupíky 5: Ďábelský pár** (Albatros Media – Cooboo)
Nana Močizuki: **Ve službách Nuly 6** (Zoner Press)

Show:

17. 2. v 19:00, 18. 2. v 15:00 a 19:00, 19. 2. v 11:00 a 15:00, O2 arena, Praha: **Batman Live**

Ceny:

Angoulême 2012

Grand Prix d'Angoulême: **Jean-Claude Denis**

Fauve d'Or – Meilleur album: **Guy Delisle: Chroniques de Jérusalem** (Delcourt)

Prix Spécial du jury: **Jim Woodring: Frank et le congrès des bêtes** (L'Association)

Prix de la série: **R. Reutimann / P. Gabus: Cité 14 saison 2 1** (Les Humanoïdes Associés)

Prix Révélation: **Gilles Rochier: T.M.L.P. (Ta mère la pute)** (6 pieds sous terre)

Prix Regards sur le monde: **Yoshihiro Tatsumi: Une vie dans les marges 1** (Cornélius)

Prix de l'Audace: **Morgan Navarro: Teddy Beat** (Les Requins Marteaux)

Prix Intergénération: **Kaoru Mori: Bride Stories 1** (Ki-Oon)

Prix Patrimoine: **Carl Barks: La Dynastie Donald Duck – Intégrale 4** (Glénat)

Fauve Polar SNCF: **Simon Hureau: Intrus à l'étrange** (La Boîte à bulles)

Mention spéciale polar: **François Ravard / Aurélien Ducoudray: La Faute aux Chinois** (Futuropolis)

Prix de la BD Fnac: **Cyril Pedrosa: Portugal** (Dupuis)

Prix de la bande dessinée alternative: **Kus**

Prix Jeunesse: **Arthur de Pins: Zombillénium 2** (Dupuis)

Will Eisner Comic Industry Awards

Síň slávy: **Rudolph Dirks a Harry Lucey**

First Graphic Novel

Gareth Brookes: The Black Project

Narozeniny:

Hunt Emerson (*1952), anglický undergroundový kreslíř

Patrick Lesueur (*1952), francouzský výtvarník

Steve Leialoha (*1952), americký kreslíř

Klaus Janson (*1952), v Německu narozený americký výtvarník

Turtel Onli (*1952), americký výtvarník

Josef „Danglár“ Gertli (*1962), legenda slovenského komiksu

Richard Starkings (*1962), britský typograf, leterer, redaktor a scénárista

Brian Wood (*1972), americký výtvarník a scénárista známý i u nás díky sérii DMZ

Scott Mills (*1972), americký výtvarník

Ben Morse (*1982), americký scénárista

Úmrtí:

John Celardo (*1918), americký kreslíř

Marv Levy (*1925), americký kreslíř

Výsledky / Chorvatsko (Pavel Rumlár nejvyš z ČR)

4. Int'l. Cartoon Exhibition Oskar fest 2011, Cres/Lošinj - Chorvatsko

Soutěže se účastnilo **97 autorů - počet zemí neuveden - kteří poslali 186 prací**. Výstava se konala od 10. 7. do 6. 10. 2011. Výstavu navštívilo přes 12 000 lidí a hlasovalo jich 2 250. Hlasováním tak rozhodli o pořadí v každé kategorii a v součtu hlasů i o autorovi nejlépe hodnoceném. Jediná cena OSCAR Award 2011 odcestovala do Srbska - získal ji **ZORAN TOVIRAC-TOCO**. Mimoto se souběžně konala i samostatná výstava **Heinze Ortnera** z Rakouska.

Pořadí v kategoriích:

A - Téma Treasure Island / počet hlasů pro 1. místo

- 1 SAŠA DIMITRIJEVIĆ - Srbsko - 107
- 2 ZORAN TOVIRAC-TOCO - Srbsko - 92
- 3 BORIS ERENBURG - Izrael - 87
- 4 MAHMOOD AZADNIA - Iran - 76
- 5 DARKO PAVIĆ-DAJKA Chorvatsko - 60
- 6 GORAN ČELIČANIN-ČELIK - Srbsko - 59
- 7 VLADIMIR STEVOVIĆ-BELUGA - Srbsko - 58
- 8 MARKUS GROLIK - Německo - 53
- 9 HEINZ ORTNER - Rakousko - 51
- 10 STANKO PATEKAR - Chorvatsko - 51

B - Free choice of topics / počet hlasů pro 1.místo

- 1 DAMIR NOVAK - Chorvatsko - 134
- 2 ZORAN TOVIRAC-TOCO - Srbsko - 105
- 3 NICOLAY SVIRIDENKO-PALICH - Uzbekistan - 102
- 4 SAŠA DIMITRIJEVIĆ - Srbsko - 89
- 5 DARKO PAVIĆ-DAJKA - Chorvatsko - 79
- 6 STANKO PATEKAR - Chorvatsko - 75
- 7 MARKUS GROLIK - Německo - 74
- 8 HEINZ ORTNER - Rakousko - 73
- 9 RADKO OKETIČ - Slovinsko - 66
- 10 WESAM KHALIL - Egypt - 57

Celkové pořadí (součet hlasů z kategorií A + B)

1. **ZORAN TOVIRAC - TOCO** - Srbsko - **197** (92+105)
2. SAŠA DIMITRIJEVIĆ Srbija - **Srbsko - 196** (107+89)
3. DAMIR NOVAK Chorvatsko - **149** (15+134)
4. DARKO PAVIĆ-DAJKA Chorvatsko - **139** (60+79)
5. MAHMOOD AZADNIA - Iran - **132** (76+56)
6. MARKUS GROLIK - Německo - **127** (53+74)
7. STANKO PATEKAR - Chorvatsko - **126** (51+75)
8. HEINZ ORTNER - Rakousko - **124** (51+73)
9. NICOLAY SVIRIDENKO-PALICH - Uzbekistan - **115** (13+102)
10. BORIS ERENBURG - Izrael - **111** (87+24)

Dále vybíráme pro zajímavost jména pětice českých účastníků a umístění několika autorů známých (a často úspěšných) z řady mezinárodních soutěží:

13. RADKO OKETIČ - Slovinsko - **101** (35+66) / 14. EMIL STRNIŠA-BARBA - Chorvatsko - **94** (44+50) / 15. NIKOLA LISTEŠ - Chorvatsko - **92** / 19. YURI KOSOBUKIN - Ukrajina - **70** (35+35)
22. MAKHMUD ESHONKULOV - Uzbekistan - **62** (18+44) / **24. PAVEL RUMLAR - Česko - 60 (34+26)** / 25. IVAN HARAMIJA-HANS - Chorvatsko - **59** (11+48) / 27. **JIRÍ SRNA - Česko - 58 (13+45)** 28. SREČKO PUNTARIĆ-FELIX - Chorvatsko - **57** (22+35) / 30. OLEKSIY KUSTOVSKY - Ukrajina - **56** (44+12) / 35. VALENTIN GEORGIEV- VALYO - Bulharsko - **51** (48+3) / **37. ROMAN KUBEC - Česko - 48 (28+20)** / 40. AXINTE DORU - Rumunsko - **42** (24+18) / 41. VLADIMIR KAZANEVSKY - Ukrajina - **42** (88+34) / 42. VALERI KURTU - Německo - **39** (3+36) / 43. IGOR SMIRNOV - Rusko - **39** (36+3) / 56. STEFAN DESPODOV - Bulharsko - **28** (10+18) / 58. RENE BOUSCHET - Francie - **26** (20+6) / **61. ISMAIL KERA - Česko - 23 (20+3)** / **63. TOMAŠ TRUNEČEK - Česko - 20 (6+14)** / 72. MILETA MILORADOVIĆ-MIČA - Srbsko - **13** (7+6) / 67. ANDREA BERSANI - Itálie - **6** / 69. HEINO PARTANEN - Finsko - **6** (4+2) / 77. ZDENKO PUHIN-PUYA - Chorvatsko- **4**.

Pozn.: Jiřímu Srnovi s **45** body v kategorii "B" moc nechybělo, aby se dostal do **top ten** soutěže. /r/

Propozice / Brazílie, Portugalsko, Německo, Kypr

3. Intl. Cartoon Competition Berlín 2012 - Německo

Téma: "Beware! Food..."

Formát: Min. 500 KB., max. 25 MB., JPG., RGB. (je jedno, jak dílo vzniklo, avšak poslat jen jako „digital format“)

Počet: 3 (pouze: *original work of the artist*)

Deadline: 15. 3. 2012

Ceny:

1. Prize: 1000 € + Gold Elk.,

2. Prize: 500 € + Silver Elk.,

3. Prize: 300 € + Bronze Elk.,

+ *Special Awards + competition catalogues for the best placed cartoonists...*

Adresa:

LIMES Image Agency im KU-DAMM Karee.,

Kurfürstendamm 207-208, Eingang Lietzenburger Str. 80, **10719 Berlin; Germany**

E-mail Address: contact@limes-net.com

Více info: www.limes-net.com ; Pořádá: *Valeriu Kurtu*

20. Int'l Drawing Press 2012 Porto Alegre - Brazílie

Via e-mail address: @ gmail.com salao.press.portoalegre from January 30 to **February 29, 2012**, in the form Law No. 8666/93 and its subsequent amendments, documentation in order to participate in the bidding process that regulates the **Contest No. 24/2011, 20 DESIGN INTERNATIONAL PRESS.**

Kompletní pravidla najdete v originále na: [www.portoalegre.rs.gov.br / smc](http://www.portoalegre.rs.gov.br/smc)

Registrace autorů: přihlášky posílat od 30. 1. do 29. 2. 2012

via e-mail at: salao.press.portoalegre @ gmail.com.

K e-mailu musíte přidat: Filled registration form (Appendix I).

Image (s) (s) work (s) to be enrolled, with reference to the category in which it occurs (m).

Formát: min. resolution of 200 dpi and a maximum of 300 dpi and a maximum weight of 10 MB.

The work will be printed in A4 format.

Kategorie: Cartoon, Comical Cartoon, Caricature, Comics and Editorial Illustration (to

newspaper, magazine, book, album cover, poster, etc.). Práce pro ktg. *Editorial Illustration* musí být publikovány mezi březnem 2011 a lednem 2012 (and must be accompanied by a scanned copy of the publication date and journal name identifiable)

Počet: do 5 prací v každé z 5 ktg.

Deadline: 9. 3. 2012

Jury: cartoonists, journalists, graphic artists, visual artists and representatives of the Municipal

Department of Culture. 12. a 13. 3. 2012 bude posuzovat: *the creativity, originality and artistic quality of the desenhose.*

Vybrané práce budou zveřejněny 16. 3. na: <http://www.portoalegre.rs.gov.br/smc/cap/editais>.

Ceny: Will be assigned one (01) acquisition prize, valued at \$ 1,000.00 (one thousand reais) to each of the five (5) categories: Cartoon, Political Cartoon, Comics, Caricature and Editorial Illustration.

Honorable Mentions may be awarded at the discretion of the Award Committee.

The awarded works will become part of the Municipal Art Collection.

Výstava a katalog: není jasně uvedeno.

INFO: Department of Fine Arts - Av President Joao Goulart, 551 Plant of the Gasometer - Room 605 - (0XX 51) 3289 8127 email: @ gmail.com salao.press.portoalegre

3. Int'l "ramiz gokce" cartoon competition - Kypr (Turecký)

Pořadatelé:

The association of turkish cyprriot cartoonists [FECO – cyprus)

Eastern mediterranean university [EMU] Engineering faculty

Eastern mediterranean university [EMU] Caricature and humour club

Téma: "A World without Engineers"

Práce: jen **e-mailem** a pouze žánr **cartoon**. *Pictures and illustrations* se neakceptují. *Cartoons* se přijímají jen v **digital format**.

Rozměr: A4 či A3 s min. 100 a max. 300 dpi.

Name, surname, address, phone number and e-mail address of each participant should be indicated. **A person can not be given more than one award.**

Dvojníci, imitace, napodobeniny budou diskvalifikovány ze soutěže.

Počet: 2 práce + short biography in Word format [.doc] including name, surname,

address, phone number and e-mail information + recent **photo** of the applicant in the **“.jpg”** format should be submitted.

Vrácení: All submitted cartoons will be archived at **“Cyprus International Cartoon Museum”** to be formed by the Association of Turkish Cypriot Cartoonists (FECO – CYPRUS) regardless of the fact that they receive an award or not. Participants also agree to the future duplication, printing or publishing of materials relating to this competition without any financial compensation.

Ceremonial: Should the cartoonists who have won awards in this competition wish to attend the award ceremony and the exhibition, they undertake all transportation expenses. Accommodation and any other related expenses will be covered by EMU.

Deadline: 20. 3. 2012

Adresa: feco-cyprus@kibris.net

Ceny:

First Place Award: 1000 USD + Plaque

Second Place Award: 500 USD + Plaque

Third Place Award: 300 USD + Plaque

Special Awards [Plaque]

Výstava: EMU Library Exhibition Hall, Famagusta; Kypr: 20. 4. 2012.

Více na: WEBSITE – URL: <http://emu.edu.tr/humour> ; <http://emu.edu.tr/mizah>

Jury: Musa Kayra - [Chair, Association of Turkish Cypriot Cartoonists] - M. Serhan Gazioğlu - [General Secretary, Association of TCC] - Hüseyin Çakmak - [FECO – CYPRUS Chair] - Arif A. Albayrak - [Executive Board Member, Association of TCC] - Mustafa Tozakı - [Executive Board Member, Association of TCC] - Cemal Tunceri - (Executive Board Member, Association of TCC).

PORTOCARTOON 2012 Porto - Portugalsko

TÉMA: „*The rich, the poor, the protester*“ je hlavní téma PortoCartoon 2012.

Statistical indicators show that the world is becoming more asymmetrical. The rich get richer and the number of poor is increasing. The crisis enlarges the inequalities. The “outraged movement” is extending to several countries. With the social networking involved. There will be a Tsunami of indignation? Looking for new kinds of democracy?

Mimo sekce tématické je ještě sekce vtipů - free category

Práce musí být originální bez omezení výtvarné techniky, včetně *digital artwork, sent by Internet, if the prints are SIGNED BY THE AUTHOR and if they are indicated as PRINT NUMBER ONE, or a original to this contest.*

Rozměr (maximálně):

- in paper: 42 x 30 cm (DIN A3);

- 3D / sculpture: 42 x 30 x 30 cm

Přiložit informace: **author’s name and address, title, theme section and year.** The author’s **CV in Portuguese or English** (publications, exhibitions, prizes...)

Deadline: 12. 3. 2012.

Adresa: PortoCartoon-World Festival, The Portuguese Printing Press Museum, Estrada Nacional 108, nº 206, 4300-316 Porto, Portugal.

Ceny:

GRAND PRIZE PORTOCARTOON 7000 Euro

(half in money and half in Port wine),

travel and stay costs for the Awards Ceremony in Portugal

2ND PRIZE PORTOCARTOON 2500 Euro

(half in money and half in Port wine),

travel and stay costs for the Awards Ceremony in Portugal

